

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

пацієнта оптимальну роль у педагогічному процесі виконують ситуаційні задачі, рушійна сила яких у формуванні вмінь і знань майбутніх спеціалістів може бути змодельована педагогом.

Використання ситуаційних задач, максимально наближених до реалій сучасної медичної чи фармацевтичної практики, при викладанні клінічної фармакології та клінічної фармації сприяє мозковому напруженню студентів, реалізує міждисциплінарну інтеграцію, оскільки задачі, крім клінічного матеріалу згідно теми заняття, враховують знання студентів, отримані під час теоретичних і попередніх клінічних дисциплін. При цьому створюються умови для активного розвитку професійного мислення – важливої компоненти моделі сучасного фахівця.

Ситуаційні задачі можуть бути різноманітними: крім інформації про конкретного хворого з його скаргами, анамнестичними даними про хворобу й життя, даних клінічного огляду і лабораторно-інструментального дослідження, можна використовувати історію хвороби або ділові ігри тощо. Викладач може ускладнювати ситуаційну задачу різноманітними елементами зі своєї медичної практики, щоб віддзеркалити широку палітру реальних проблем молодого фахівця, до вирішення яких він повинен бути готовим.

До кожної з тем клінічної фармакології, клінічної фармації та фармацевтичної опіки в Івано-Франківському національному медичному університеті створені ситуаційні задачі, присвячені різним розділам діагностики захворювань для студентів медичного чи синдромів – для фармацевтичного факультету, клінічної фармакології лікарських препаратів, що використовуються для їх фармакотерапії.

Розв'язання ситуаційних задач дає можливість кожному студенту застосувати максимально раціональну індивідуалізовану терапію лікарськими засобами, основу на доказовій медицині, ефективну й безпечну, адекватними лікарськими формами і дозовим режимом. При цьому студенти обов'язково враховують наявність у пацієнта супутньої патології, фармакокінетику й фармакодинаміку лікарських засобів та особливості їх взаємодії, побічні ефекти, про які вони мають попереджати пацієнтів чи клієнтів аптеки.

Таким чином, використання ситуаційних задач при викладанні клінічної фармакології й клінічної фармації та фармацевтичної опіки дозволяє розширити освітню базу знань студентів, розвиває вміння виокремлювати ключові симптоми й синдроми, надає можливість сприймати контекст клінічних ситуацій, що забезпечує активізацію практичної діяльності студентів, прищеплює вміння застосувати набуті знання на практиці.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

Лазуренко В.В., Старкова І.В., Тіщенко О.М.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

В умовах європейської інтеграції України велика увага приділяється різним сферам життя суспільства, серед яких особливе місце посідає вища освіта, яка зазнає багато перетворень. Метою вищої освіти стає не лише отримання здобувачем диплома, а й формування сучасної всебічно розвиненої особистості, яка має високу професійну кваліфікацію та може бути конкурентоспроможною в будь-якій країні світу.

Освітній процес у Харківському національному медичному університеті теж зазнає значних реформувальних змін завдяки впливу не тільки сучасних тенденцій в Україні, а й освітніх трендів країн Європи. При цьому змінюється й завдання викладача, яке полягає в тому, щоб не лише передавати знання, а й створювати умови, залучати здобувачів освіти до свідомого засвоєння, опанування необхідних компетентностей [1, 3].

Досягти відмінного результату навчання неможливо без мотивації студента. Формування мотивації до навчання, професійне становлення та розвиток є спільним завданням для всіх освітніх закладів, які мають організувати навчальну діяльність так, щоб вона максимально сприяла розкриттю внутрішнього мотиваційного потенціалу особистості студента, насамперед в умовах дистанційної освіти [2, 9].

Мета цієї роботи – продемонструвати, у який спосіб формується поточне оцінювання роботи студентів на кафедрі акушерства та гінекології № 2 Харківського національного медичного університету і як воно впливає на формування мотивації до навчання.

Акушерство і гінекологія – дуже складна дисципліна, яку студент повинен опанувати протягом навчання в медичному виші й успішно скласти ліцензійний іспит Крок-2. Необхідно зауважити, що вже на першому занятті викладач на підставі тестування або опитування має загальне уявлення про базову підготовку кожного студента, яка не завжди відповідає навчальним вимогам.

Перед викладачем постає завдання мотивувати майбутнього лікаря до вивчення акушерства та гінекології. Надійний крок у цьому напрямку – прозоре та правильне оцінювання роботи студента на практичному занятті. З метою забезпечення цього для кожного студента передбачено аудиторну й позааудиторну роботу з виконанням різних за рівнем складності завдань. Це може бути не тільки обговорення поточної теми, а й підготовка будь-яких коротких повідомлень, презентацій, розв'язання клінічних задач зі встановлення діагнозу або оцінюванням клініко-лабораторних досліджень. Найбільш цікавим з точки зору освітнього процесу може бути призначення лікувальної тактики ведення реальної хворої й подальше порівняння з терапією, яку призначив лікар у відділенні стаціонару.

При цьому кожен студент має змогу проявити себе в будь-якому напрямку роботи, що й мотивує його до навчання.

Висновки. Отже, на сьогодні знання з акушерства та гінекології оцінюються викладачами кафедри шляхом надання кожному студенту різноманітних за структурою й рівнем складності завдань, що сприяє об'єктивному оцінюванню та мотивує здобувачів освіти до опанування дисципліни.

Перелік використаних джерел:

1. Капустник В.А. Досвід впровадження цифрових технологій в освітній процес ХНМУ / В.А. Капустник, І.В. Лещина, В.Д. Марковський, І.В. Завгородній // Інноваційні технології навчання: досвід впровадження та перспективи розвитку: матеріали LIV навчально-методичної конференції ХНМУ (Харків, 17 березня 2021 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків: ХНМУ, 2021. – Вип. 11. – С. 3–9.

2. Ащеулова Т.В., Герасимчук Н.М. Формування мотивації до навчання в іноземних здобувачів освіти в ХНМУ в умовах дистанційної форми освітнього

процесу / Інноваційні технології навчання: досвід впровадження та перспективи розвитку: матеріали LIV навчально-методичної конференції ХНМУ (Харків, 17 березня 2021 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків: ХНМУ, 2021. – Вип. 11. – С. 9–12.

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ: НАВЧАТИСЯ, ЩОБ НАВЧАТИ

Лемішко І.Г.

Харківський національний медичний університет м. Харків, Україна

Вступ. Ми живемо в час цифрових трансформацій. «Життя в смартфоні» – так можна описати цю ситуацію. Маючи надійне підключення до інтернету, кожен може, використовуючи свій гаджет, написати та відправити листа, керувати банківськими послугами, сплачувати рахунки, проводити зустрічі онлайн, працювати та навчатися в будь-який час, уже не кажучи про стрімкий розвиток соціальних мереж та просування продуктів через них. Ми не можемо ігнорувати розвиток діджиталізації, яка є у нашому повсякденному житті, та факт того, що ми потребуємо набуття високого рівня цифрових навичок і володіння новими технологіями, а наслідки пандемії коронавірусу COVID-19 загострили цю проблему, особливо в системі освіти. Гостро постало питання забезпечення всіх учасників навчального процесу вільним та безпечним доступом до якісного навчального контенту. При цьому слід зауважити, що цифрова грамотність така ж важлива, як і наявність швидкого інтернету та технічних засобів навчання.

Основна частина. Згідно з результатами першого загальнонаціонального дослідження рівня цифрових навичок 2019 року, у 53 % населення України цифрові навички перебували нижче позначки «базовий рівень» (за методологією оцінки цифрових навичок, яка застосовується Європейською комісією). Повторне ж дослідження 2021 року продемонструвало поступове підвищення рівня цифрових навичок. Так, частка українців, цифрові навички яких виявилися нижче позначки «базовий рівень», скоротилася на 5,2 % або ж на 1,42 млн. людей і наразі становить 47,8 %. При цьому, частка українців, які не мають жодних цифрових навичок («No skills»), скоротилася на 4 % або ж на 1,09 млн. людей [1]. Так, набуття цифрових навичок стає базовою потребою для кожного. Не є винятком й українська система освіти, яка зазнає докорінних цифрових змін, щоб відповідати світовим тенденціям та задля забезпечення прав громадян на якісну освіту.

Заклади вищої освіти мають забезпечувати формування цифрових компетентностей здобувачів освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників, розвиток цифрової інфраструктури та електронних сервісів, про що йдеться в проєкті Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року, який висунуто для громадського обговорення на сайті Міністерства освіти та науки України [2]. На законодавчому рівні кожному надається право на якісну та доступну освіту, яке включає також право на здобування освіти впродовж усього життя [3].

Для надання вільного доступу кожному громадянину до навчання цифрової грамотності, ефективного та безпечного використання сучасних цифрових технологій в роботі та навчанні, у професійному й особистісному розвитку,